

Sumurun

Dorián Filmszínház

**Csütörtök
Péntek**

Le akarták gyilkolni
a kormány tagjait.

A lefoglalt iratokból megállapították, hogy az összeesküvés az egész mai kormányzati rendszernek erőszakos megszüntetésére irányult.

Ezt a Bratianu-kormány tagjainak lemeszárásával akarták elérni. A miniszterek legyilkolásának időpontja is ki volt tűzve: kedden délután a minisztertanácsban fejeztével, amikor a kormány tagjai a minisztertanácsról távoznak, ugyanabban a pillanatban kellett volna valamennyinek az életét venni.

A miniszterek közül a fekete lista élén Constantinescu és Duca miniszterek szerepeltek, de igen sok pénzügyi tekintély, köztük a Marmorosch-bank egyik főnöke, Maurice Blank és ennek fia, valamint több román publicista neve szerepelt. A lemeszárlandók között van még Marzescu miniszter is. Egyuttal adott pillanatban meg akarták támadni a bukaresti nagyobb lapok szerkesztőseit és azokat börtönbe venni.

Cuza volt az összeesküvés
szervezője.

Megállapította az eddig lefolytatott nyomozás azt is, hogy az összes letartóztatottak Cuzának személyes hívei s az összeesküvés szálai Cuzáig terjednek. Meg kell állapítani azonban, hogy a rendőrségnek ezideig még nem sikerült az összeesküvés tulajdonképeni központját leleplezni, mindössze annyi kétségtelen, hogy a gyűléseket a Keresztény Liga helyiségében tartották meg.

Jassyból érkezett jelentések szerint az ottani ügyészség az igazságügyminiszter rendelkezése este hét órakor megkezdte a házkutatásokat. Első sorban Cuza professzor lakását kutatták át, ahol igen sok fascista vonatkozású iratot találtak. Ugyancsak házkutatást tartottak a Dejan-teremben és Sumuleanu tanárnál, ahol szintén igen sok kompromittáló iratot találtak. Az éjszaka folyamán folytatják a vizsgálatot a szenzációs letartóztatások várhatók.

Ujabb jassyi jelentések szerint az ottani hatóságok ma este letartóztatták Zelea Codreanu egyetemi tanárt.

A bukaresti fascista szervezet ma kompromittáló iratokat tett közzé, amely szerint ehhez az összeesküvéshez semmi köze sincsen és azt Cuza hívei szervezték.

A nyomozás újabb részletekkel szolgált. Bizonyítékok vannak arra, hogy az összeesküvés a vidéken is meg volt szervezve, olyformán, hogy a vidéki szervezeteknek kötelességük lett volna kedden este 7 órakor a városok vezetőit, valamint a zsidó társadalmi vezetőket legyilkolni. A nyomozást ebben az irányban is kiterjesztették.

Nehézzé teszi a nyomozást az a körülmény, hogy — amint ez a nyomozás során nyilvánvalóvá lett — az összeesküvés különböző összeállítású csoportokkal dolgozott s ha az első csoportnak a merényletek nem sikerültek, úgy a második csoport lép akcióba. A második csoport tagjait a legerélyesebb nyomozás sem tudta még kideríteni s így tartani lehet attól, hogy a merényletek mégis megtörténhetnek.

A házkutatások során egész tömeg elrejtett iratokat találtak, amelynek az lett volna a

célja, hogy azzal kedden este a Banca Marmorosch épületét, valamint néhány lap szerkesztőségét a levegőbe röpítsék.

A kormány jelentése
az összeesküvésről.

Az elmúlt éjszaka eseményeiről a kormány a következő hivatalos jelentést adta ki: „Az elmúlt éjszaka folyamán a hatóságok összeesküvést lepletek le, amelyek célja az volt, hogy az összeesküvés több minisztert legyilkolva, a hatalmat átvegyék. A bűnösöket október hó nyolcadikának jelölték tartóztatták. Köztük van Zelea Codreanu és Motza, akik kihallgatásuk folyamán teljes beismerő vallomást tettek az összeesküvés részleteiről.”

Ugyancsak egy másik hivatalos jelentés a következőket mondja:

„A hatóságok az elmúlt éjszaka folya-

Fascista parancs a miniszterek legyilkolására.

Marzescu miniszternél tegnap reggel megjelent egy vidéki prefektus — akinek a nevét természetesen titokban tartják — s a fascista párt egy írásbeli parancsát adta át a miniszternek, amelyet egy rokonának kézbesítettek. A parancs a következőképpen szólt:

„A párt hatlagu bizottsága kedden délután jelentkezik Zelea Codreanu főnöknél. Este hét órakor mindnyájan megjelennek a miniszterelnökség épületében, ahol minisztertanács lesz. Amikor a miniszterek eltávoznak a tanácskozó teremből, Zelea Codreanu azon ürügy alatt, hogy egy kérvényt akart átadni, megszólítja a miniszterelnököt. Ezt az időt kell felhasználni arra, hogy a hatlagu bizottság minden egyes tagja egy-egy minisztert agyonlő, tekintet nélkül arra, hogy melyik. A miniszterelnökre első sorban kell figyelemmel lenni.

Amikor Marzescu miniszter ezt a parancsot kézhez kapta, azonnal értesítette Bukarestben tartózkodó miniszter társait, akik aztán megtették a szükséges intézkedéseket.

Az összeesküvés a vacaresti
fogházba szállították.

Bukarest, október 10. Az éjszakai vizsgálat reggel nyolc óráig tartott s a letartóztatottakat délelőtti tizenegy órakor átszállították a vacaresti fogházba. A letartóztatottak pontos névsora a hivatalosan kiadott jelentés szerint a következő: Zelea Codreanu egyetemi hallgató, Motza, a kolozsvári egyetemi hallgatók kiküldöttsége, a Petru Major egyesület elnöke, Marilovici Cornel, Georgescu, Vermisteanu ügyvéd, Popescu Tiberiu és Dragos Nicolae.

Jassi, október 10. Ma, a délelőtti folyamán Florescu igazságügyminiszter személyesen telefonált Jassiba s elrendelte a legszigorubb vizsgálatot. Elrendelte egyúttal Zelea Codreanu

Vidéken is le akarták gyilkolni a politikai személyeket

Bukarestből jelenti a Rador: A Dimineata azt írja, hogy a Cuzista összeesküvés a vidékre is kiterjesztették működésüket és

egyes vidéki városokban is tervbe vették több politikai személy meggyilkolását.

Sumurun

Dorián Filmszínház

Pola Negri, Harry Liedtke
Faul Wegener

mán összeesküvésnek jöttek a nyomára amelynek kimondott célja az volt, hogy mai napon Bratianu Jonellel, Blank Maurice-szal és annak fiával együtt a kormány összes tagjait legyilkolják.”

Az összeesküvés közl ma reggelig nyolcat tartóztattak le. A nyomozás folyik. A miniszterelnök személyesen érdeklődik a nyomozás részletei iránt.

egyetemi tanárnak, a letartóztatott Zelea Codreanu atyjának az őrizetbe vételét.

Az összes miniszterek egyébként személyesen érdeklődnek a vizsgálat egyes fázisai iránt s tekintettel a még mindig fenyegető veszedelemre, senkit sem bocsátanak maguk elé.

Megállapítható, hogy az ügy még mindig nem nyert végleges befejezést s úgy fővárosban, mint Jassiban szenzációs letartóztatások várhatók.

A hatóságoknak rendkívüli óvatossággal és elővigyázattal kell eljárniuk, mert az összeesküvés sokkal komolyabb és sokkal szervezettebb, sem hogy újabb fenyegető momentumoktól ne kellene tartani.

Szigoru intézkedések a parlament
védelmére.

Bukarest, október 10. Ma délelőtti tizen órakor minisztertanács volt Bratianu Jonellel elnöklése alatt. A minisztertanácsban a kormány tagjai közül jelen voltak Constantinescu, Duca, Vaitolanu és Florescu miniszterek. A belügy- és az igazságügyminiszter részletes jelentést tettek az elmúlt éjszaka eseményeiről, a letartóztatottakról, a lefoglalt bűnjelekről, valamint azokról az intézkedésekről, amelyeket eddig az állam rendjének megóvása céljából tettek. Elhatározták, hogy a délután öt órára kiírt minisztertanácsot nem fogják megtartani.

Elhatározták még, hogy a parlament megnyitásakor, de később is, a legnagyobb szigorúsággal és gondnal fognak őrködni az állam rendjére.

A parlament üléseire karzati jegyek senkinek sem adnak, kivéve csak általános ismeret, megbízható egyéneknek.

Ezen intézkedésnek végrehajtását a legszigorubb ellenőrizni fogják.

A lefoglalt fegyvereket és iratokat az ügyészségnek adták át.

Lukretia Borgida

az elképzelhető legtökéletesebb filmmestermű.

Őszi vásár!

Óriási választék női kabát- és kosztüm kelmékben. Kabát-pleüchök, férfi divat-szövetek Szolid árak! **Barna Jenő**

Str. Reg. Ferd. 2
Telefon 2-41. sz.

Sumurun

Brian Filmszínház

Keleti filmdráma.

6 felvonásban.

nyert, hogy az ott talált ekrazittal gyilapvállalatépületét akarták felrobbantani. A letartóztatottak bevallották, hogy terük a mára hirdett minisztertanács alkalmán akarták végrehajtani. A végrehajtás erre nézve különböző verziók vannak forgalomban. Egyik verzió szerint egy delegáció kihagyására jelentkezett volna a minisztertanácsnál és akkor hajtották volna végre a tervüket, a másik verzió szerint a minisztertanács befejezése után a folyosón hajtották volna végre tervüket. A kivégzendők listáján Constantinescu és Duca miniszterek vannak első helyen.

Bukarestből jelenti a Rador: A letartóztatott összeesküzők felett az ilfovi törvényszék fog ítélni. A vizsgálat megállapításai szerint, amennyiben a bűncselekményre előkészületek még nem történtek meg, a fogház a maximális büntetés. Ha azonban a bűncselekményre már előkészületek történtek, akkor a maximális büntetés a halál.

Kolozsvárról jelenti a Rador: A CFR. vezetésének épületét ma délelőtt 11 óráig egy század katonaság megszállotta. Szerint a többi középületeket is megálla a katonaság.

A fascista összeesküvők büntényének felfedezése.

A rendőrség a beszerzett információk alapján éjjel kiszállt a Sep'emvrie-utca ház alatti házában levő Nemzetvédelmi Igazgatóságba, ahol ebben az időben a vizsgáló bizottság ülésezett. A rendőrség erőszakkal jutott be a bizottsághoz. Azonban megfigyelte, amint két tag oda belépett, az egyik milyen jelt adott az ajtónyitásra. A kopogás és füttyjelre a rendőri közegek is megnyitották az ajtót, ahol a bizottságot a munkájukban találták, megbeszéléseket folytattak a teendőkre nézve.

Érdek, hogy Codreanu Zileat már jó ideje ide keresi a rendőrség, azonban sem találta. Most kiderült, hogy elment a Dragos őrnagy bukaresti lakására rejtezik, míg a másik diákvezér Moața Gossu" álnév alatt a Lyria-szállodában rejtőzik.

Vaiszlovich Emilt szabadlábra helyezték.

Előbb döntenek az illetékesség kérdéséről.

Megírtuk tegnapi számunkban, hogy Vaiszlovich Emilt, a Park szálloda tulajdonosa egy nemrégiben lejátszódott éjszakai incidens miatt vasárnap Kolozsvárra kísérték, ahol kihírdették előtte az előzetes letartóztatásról szóló végzést. Három napon keresztül őrizték Kolozsváron Vaiszlovich Emilt a Kovács utcai katonai fogdában, amely bizonyos értelemben nem veheti fel a versenyt a Park szálloda perzsaszőnyeges apartmanjeivel. A három napból kettő kihallgatással telt el. Kedden a késő esti órákban bevezették a kihallgatásba, ami után Vladescu ezredes-hadbíró szabadlábra helyezte azzal, hogy később döntenek, milyen bíróság illetékes az ügyet tárgyalni.

Vaiszlovich Emil tegnap hazaérkezett Nagyváradra és a következőkben ismertette előttünk kolozsvári kihallgatásának részleteit: — Kihallgatásomat Vladescu ezredes-hadbíró és a katonai ügyész végezték, a to-

mács szerepét egy huszárfőhadnagy töltötte be.

— A nacionalém megállapításánál zavar állott be a kihallgatás folytonosságában. Vladescu ezredes ugyanis megkérdezte tőlem, milyen nemzetiségű vagyok.

— Magyar vagyok — válaszoltam.

— És mi a vallása?

— Zsidó.

— Akinek a vallása zsidó, az nem lehet magyar, mert a zsidósághoz való tartozás a zsidó nemzethez való tartozást jelenti.

— Erre megkérdeztem — folytatja Vaiszlovich — hová sorozzák a vallástalan zsidót, majd kijelentettem, ha választani kell, a nemzetiségemhez jobban ragaszkodom, mint a vallásomhoz.

— A nacionalém felvétele után Vladescu ezredes 7—8 dossiért mutatott fel, amelyek aktái azt voltak hivatva igazolni, hogy én állandóan románellenes magatartást tanusítottam, sőt üldözöm a románokat. Több, ellenem

lefolytatott, de már megszüntetett vizsgálat aktáit is csatolták a mostani ügyhöz.

— Az éjszakai incidensre vonatkozólag előadtam, hogy jogos önvédelemből vettem elő zsebkezeset, mire Vladescu ezredes tudomásomra adta, hogy az eddigi tanuvallosok szerint a bűnjelként beszolgalta ott kés nem azonos azzal, amely a kritikus éjszakán a kezemben volt, mert az nagyobb és fényesebb volt. Kijelentettem, hogy nincs okom a bíróság félrevezetésére, különben is indifferens, hogy néhány centiméterrel hosszabb-e egy kés vagy fényesebb, hiszen a bűnjelként lefoglalt kés is alkalmas az emberölésre. Az érdekelt tanukkal szemben különben hivatkoztam Valla Ferenc magyar vezérkari őrnagyra és Faur Livius temesvári igazgatóra, akik tanúi voltak az éjszakai jelenetnek.

— Kihallgatásom ezzel fejeződött be és utána szabadlábra helyeztek.

Németországban szó sem lehet diktatúráról.

A belügyminiszter nyilatkozata a birodalmi gyűlésen. — Folytatták a felhatalmazási törvény vitáját.

Berlin, október 10. A birodalmi gyűlés ma folytatta a vitát a felhatalmazási törvényjavaslatról. Több felszólalás után Solmann birodalmi belügyminiszter emelt szót és azt kérte, hogy a felhatalmazási törvényjavaslatot nagy sürgősségére való tekintettel ne utalják előbb bizottsági tárgyalásra. Diktatúráról — mondta a miniszter — szó sem lehet. A birodalmi kancellár és a miniszterek nem érzik magukat diktátoroknak, hanem az állam védelmezőinek.

Berlin, október 10. A birodalmi gyűlés mai ülésén Preger bajor követ megismételte a német nemzeti és a fajvédő képviselők viharos felszólalásaiban közben a birodalmi tanácsban már tett nyilatkozatát, amely szerint a bajor kormány nem járulhat hozzá a felhatalmazási törvényhez, mert aggályosnak tartja, hogy a mostani kormány kezébe ilyen messzemenő felhatalmazást adnak.

A Ház ezután áttért a felhatalmazási törvényjavaslat második szövegének olvasására. A kommunisták azt az indítványt terjesztették elő, hogy a kormány a rajnai nehézipar képviselői ellen, akik Dagoutte tábornokkal tárgyaltak, a birodalom belső és külső biztonsága ellen irányuló összeesküvés címén indítson eljárást.

Heffrich dr (német nemzeti) kikelt az ellen, hogy egyes magánszemélyek szerződéseket kötnek az ellenséggel. Indítványozta a felhatalmazási törvény 2. §-ának törlését, amely a kormány bizonyos összeállítását foglalja törvénybe. Kijelentette, hogy a választásreform megvalósítására a diktatura a legalkalmasabb eszköz.

A német nagyipar magához akarja ragadni a hatalmat.

Berlin, okt. 10. A német kormány hivatalosan kérdést intézett Párisban és Brüsszelben az iránt, hogy a francia és belga kormány hajlandó-e a ruhrvidéki munkafelvétel

ügyében a birodalmi kormánnyal tárgyalásokat kezdeni. A kormány ezt a lépést azért tette, mert nem hajlandó a tárgyalások vezetését továbbra is a nagyiparosoknak átengedni és azokat maga akarja lefolytatni. Kétséges azonban, hogy a két kormány nem lesz-e azon a véleményen, hogy sokkal előnyösebb rá nézve, ha a tárgyalásokat nem a birodalmi kormánnyal, hanem közvetlenül a német iparral folytatják. Most tehát Poincarétől függ, hogy a német nagyipar kezére juttassa-e Németországban a hatalmat és ezzel a német kormányt teljes tehetetlenségre kárhoztatja.

Berlin, október 10. Ma délután érkezett a birodalmi gyűlésbe az a lesújtó hír, hogy a dollár árfolyama a magánforgalomban elérte a kétmilliárdot. Figyelemreméltó, hogy a dollárhossz tegnap kezdődött, amikor gróf Westar német nemzeti képviselő beszéde ismeretes lett, amelyben a Franciaországgal folytatandó tárgyalások megszakítását követelte. Ujabb lökést adott a dollár árugrásának az a tiz pont, amelyben a Stines vezetése alatt álló nagyiparosok foglalták össze a követeléseiket. Ugy látszik, hogy a nagyipar egyre növekedni érzi hatalmát és elérkezettnek látja az időt arra, hogy a saját akaratát kényszerítse rá az egész birodalomra. Az állam eddig is harcban állt egy hatalmas érdekcsoporttal, a mezőgazdasággal és most ehhez csatlakozik a nagyipar ellen folytatandó küzdelem. Nagyon kétséges, hogy az elgyöngült német állam bírja-e ezt a kettős harcot. S resemann azon fáradozik, hogy az állam jogait a nagyiparral szemben megvédje és az ipar képviselőit féken tartsa. Most minden azon múlik, hogy a franciák a jóvátételi problémát a német kormánnyal vagy a német nagyiparral fogják-e letárgyalni.

London, október 10. A Daily Mail úgy értesül, hogy Franciaország és Belgium ab-

A filmművészet büszkeségei:

Paul Wegener, Albert Bassermann, Liane Haid, Lydia Salomanova, Conrad Veidt, Anita Berber, Wilh. Dieterle és Alfonz Frieland a

LUKRETIA BORGIDA

főszereplői.

DARVAS

speciális kötött áruház **ősz** és **téli** újdonságai és **harisnyakülönlégek** megérkeztek

ban a mértékben fogják a Ruhr-megszállást csökkenteni, amely mértékben a németek a munkát felveszik. Amíg az ellenállás folyamatban van, Franciaország szem előtt fogja tartani a megszálló hatalmak érdekeit és nem fog Angliának új javaslatokat tenni és csak az ellenállás megszűnte után hajlandó a német ajánlatokkal foglalkozni.

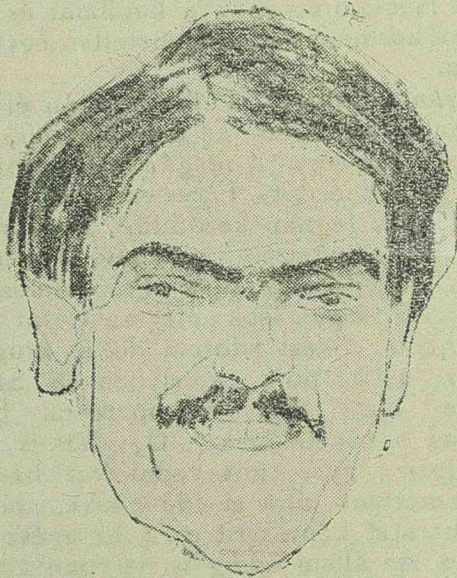
A németeknek gazdasági természetű indítványokkal kell előállni és hozzá kell járulniok a Ruhr-vidéken a franciák és belgák sservező munkájához. Ebben az esetben a megszállást annyira csökkenteni fogják, hogy Franciaországnak éppen csak biztosíték legyen a kezében a jövőre nézve.

A Daily Chronicle szerint Poincaré értesítésére adta Stresemannnak, hogy a megszállást addig fenntartják, amíg a jóvátételi összegek kifizetése nem történt meg.

2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500

Nagy Endre konferál.

— Ugy történt — mondta délután baráti körben — hogy hívtak engem sokfelé, de annyi a dolgom, Pesten, hogy minden meghívást visszautasítottam. A múlt héten azonban jött egy ember és kért, hogy jöjjenek le konferálni Váradra. Meleg lett a szívem tájéka, felrajzoltak lelkemben a nagyot, szépet álmódó harcos váradit ifjúságom édes emlékei. És elfogott a vágy, újra látni Váradot, újra hallani a Körös zugását... És nem kérdeztem, hol kell konferálni; azt se nagyon, mennyiért, csak azt mondtam: megyek, hogyne mennék. Csak itt tudtam meg, hogy a Bonbonniére... de az mindegy, a fő, hogy újra

váradit levegőt szívhatók, újra beszélhetek a váradiakhoz...

És hogy igazán mindegy az, hol villan fel Nagy Endrének az emberek és események mélyére világító szellemes szatirája, azt a Bonbonniére szokatlan nézőtere igazolta. A váradit szocietás és kultúrélet színe-java töltötte meg zsufolásig a padosorokat. És nagy lelki gyönyörűséggel — a mire olyan ritkán nyílik alkalom ebben a mostani robotos, vásári zsvajvu világban — hallgatták Nagy Endrét, akinek szellemes aperszüi sorából ide jegyezzük ezeket:

... Nehéz mesterség az nagyon, a szóval banni. Ma különösen. Hiszen a régi időkben beszélhetett legalább az ember, amiről akart. Megdicsőült Tisza Istvánunk ugyan nem törődött vele, hogy mit mond a kabarének az ő konferansziája. Akkor mindenki tudta hogy ez a hanghulám, a pusztai levegő rezdülése; az ugyan nagy kárt senkiben se tehet. De ma a fizika törvényei megbomlottak, a szó elroppenvén az ejkről, légbeli útján megkeményedik és akit fejbe talál, holtig arról koldul.

No meg Önök va ószinűleg vicceket várnak tőlem, a vice pedig nagyon fluktuáló értékű árucikk, időben és térben egyre átozik.

Bécsben tudjuk, mi a vice. Bécsben ilyen helyen ha kiáll az ottani én viccelni, hát azt mondja: A tanító megkérde a kis fiutól: „na fiu, hány deciliter tej van egy liter tejben?” A fiu válaszol: „kilenc deci viz, egy deci tej.” Ez Bécsben egy jó vic, Pesten egy jó tej. Régen könnyű volt viccelni, például egy kis kabarétréfában, magam irtam, kifiguráztam Bíró Lajos „Rablólovagját”. A vice az volt, hogy egyik gróf azt mondja a másiknak: „Te Ricsi nincs nálad

egy százezres?” Ezen nevettek. Ma nem nevetnének, ma azt mondaná: „Na hallod, akkor nem jöttem volna a kávéházba uzsonázni.” A régi időkben vice volt a vidéki atyafi. A fölényes pesti, lesett rá és elkapta, hogy kalauzolja és kérdezte: „Látja atyafi azt a nagy házat, az az operaház, amelyben antul drágábban fizetik a hangot, mentül vékonyabb. Az ott az alagút, azt ruházzák esőben a Lánchidra. Az a másik nagy ház az az Országház. „Most is vannak kiscigányok, de most próbálna valaki mondani, lássa atyafi, az ott az Országház, hát azt válaszolná: „Nekem mondja, a miniszternek.”

De meg aztán mondom, nehéz az én dolgom, itten témát találni, de még valamiért nehéz, megmondom miért. Van nálunk egy diákszera-akció, hogy magyar családok svájci diákokat hívnak meg vendégnek, viazont svájci családok magyar diákokat. Én nem tünődöm, melyik diák csinálja a jobb üzletet. Én is kaptam egy g nfi fiut, kezdő újságíró, taná jelölt, Amint este megérkezett, éppen csak annyi időt hagytam neki, hogy a hosszú utazás fáradságait kipihenje, aztán megmutattam neki Pestet. Amint az Andrassy-utra értünk, ágaskodott bennem a dicsekvés, amikor a földalattihoz értünk, azt mondtam: „Ez volt az első földalatti egész Európában”. Mikor kiértünk a Dunapartira, azt mondtam: „Látja a Lánchidat? Ez a leghosszabb lánchidja egész Európának.” Felmentünk a várba, a gyönyörű Halászbástyáról lementem a parlamentre és mondtam: „Ez a világ legnagyobb országháza”. Erre ő azt mondta, hogy a legnagyobb Angliában van. Erre én válaszoltam, hogy olyan marha nagy országban nem vice, de aránylag mégis ez a leg-nagyobb.

Hazamentünk, otthon vártak már bennünket etéddel. Jó ebéddel, tyuklevesel és töltött káposztával. Hozzácsatoltam a glossát, hogy a savanyított káposzta is magyar találmány. A svájci úgy emlékezett, hogy Németországban is evett. Én mondtam, hogy a német káposzta nem olyan savanyu, a magyar a legsavanyúbb káposzta.

Azt mondta a genfi: De furcsa egy ember maga, hogy magának úgy tetszik minden, ami itthoni. Ami itt van, az a legnagyobb, legmagasabb, leghosszabb, legszebb, legsavanyúbb. Ugy dicsejt maga mindent.” Erre azt mondtam neki, szomorúan megcsóválva a fejem, monsieur, dehogya is dicsejt a honit monsieur, hiszen én conferancier vagyok, az én iparem, kenyerem a gáncsolódás, a kritika. Szídom a magunkét, de csak magunknak szídom. Maga pedig idegen és töstül szakad, on ki a nyelvem, ha idegennek a bajunkat elpanaszolnám.

Ezért nehéz nagyon témát találni.

2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500

Betörőfogás a Körösön keresztül.

Aki sokat markol, keveset fog.
Az agresszív orgazda.

Megirtuk annak idején, hogy Rosenfeld Lajos Szalárdi utca 9. szám alatti szabóüzletét feltörték és onnan rengeteg értékes szövetárut vittek el. A kifosztott szabómeister feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást és néhány nap múlva a rendőrség egyik detektívje elfogta Janota József és Berinde György notórius betörőket, amikor ezek éppen a lopott szöveteket árusították.

Be akarta kísérni őket a rendőrségre, de mikor az Ezredévi Emléktérhez értek, Janota futásnak eredt és beleugrott a Körösbe. A detektív utána vetette magát, de eredménytelenül. Janotának sikerült elmenekülnie.

Mondanunk sem kell, hogy a másik magára hagyott betörő sem várta meg nyugodtan, míg a detektív kint lesz a vízből, hanem rövid uton elpárologott. A detektívnek tehát, aki két betörőt fogott egyszerre, üres kézzel kellett vissza térni.

Harmadnap azonban mégis nyomára jöttek a két betörőnek és letartóztatták őket. Kihallgatásuk alkalmával elárulták az orgazdákat is. Detektívek mentek ki Szabó József vitéz utcai lakására, ahol a lopott szövetek el voltak rejtve. Szabó nekitámadt a detektíveknek, az egyiket megütötte, majd menekülni próbált. A szökés nem sikerült, elfogták és a betörőkkel együtt átadták az ügyészségnek.

2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500 2500

Legolcsóbban
és legszebben
fest, tisztít
az

UNIO

gőzmosógymár Cluj-Kolozsvár
Calea Regele Ferdinand 132.

Lloyd 1025

Sumurun

Dorián Filmszínház

Világszenzáció

Nem lesz Nagyváradon hatezer leues cégtáblaadó.

A tanács kiürített a Beöthy Ödön-utcai benzinkraktárt. — Megkezdik a piac uralkolását. — Husz százalékkal újból emelik a villamos áramdíjat. — A városi tanács ülése.

A városi tanács tegnap délelőtt megtartotta a dr Bucico Coriolan polgármester elnöke alatt rendes heti ülését, melyen sok fontos ügyben hozott határozatot. Dr Soós István a cégtáblaadókra vonatkozólag előterjesztette a Moga kolozsvári tanácsosnak azt az állítást, mely immár hivatalosan is közli, hogy

a belügyminiszter nem hagyja jóvá a kisebbségi nyelveken történt cégfeliratok kivételét súlyos adókat,

ugyanis — mint már megírtuk — a belügyminiszteri döntés szerint a magyar felirat nem jelent idegen karaktert. A belügyminiszter 2 500 leuig háromféle összegű cégtáblaadót engedélyez, aszerint, milyen az illető cégtáblatulajdonosnak a jövedelme.

Dr Soós szerint ezen értesítés utánossá már a tanácsnak nem kell felesleges munkát végeznie azzal, hogy a pénzügyi bizottság javaslata szerint vesse ki a cégtábladókra mert tudja, hogy az idegen karakter kifejezés jebb olyan feliratokra vonatkozik, mint például „Au bon goul”, „Old England” stb.

A tanács tudomásul vette az értesítést.

Ezután Kőszeghy József főmérnök elteremt a piac burkolati munkálataira beérkezett ajánlatokról. Három cég pályázott: a Mecopa a Bihumen- és a Rosenberg cég. Kőszeghy javasolta, hogy miután a Bihumen-cég javaslata a legolcsóbb (988000 leu), vele hassa végre a munkákat a tanács, annál inkább, mert e vállalatnak meg van a szükséges előnye, hogy az összes szükséges anyagok helyben készen vannak, úgy, hogy három nap alatt meg tudja kezdeni a munkát.

Azonban kérdés, hogy a tanács azonnal elrendelteti-e a munkákat. Bár a műszertium a terveket és a költségvetést előrelátta jóváhagyta, a terveket véleményezésre átküldte a Consiliul Superior Technice. A munkát pedig azonnal meg kellene kezdeni, mert közeleg a tél, legalább 40 munkanapra van szükség és féltő, hogy minden halasztással veszélyeztetni a munkák elvégzését.

Dr Mangra Demeter főügyész javasolta, hogy prefektusi jóváhagyás után rendelje el a munkát. Azonban kívánja, hogy a tanács határozatában annak is kifejezést adjon, hogy ha a vállalkozónak akár saját hiányán kívül is el kellene halasztania a munkát (esetleg fagy miatt), akkor sem kérhet felárat.

A tanács úgy határozott, hogy a Huhmen-céggel köti meg a szerződést a főügyész javaslata szerint.

A Leonida benzinkraktár ügye.

Dr Soós István aljegyző, dr Bucico Coriolan polgármester megbízásából áttanulmányozta a Beöthy Ödön-utcai benzinkraktár tulajdonosa építési engedélyt kért benzinkraktárra, azzal, hogy a telepengedélyt a tanács a tűzoltó főparancsnok véleményezése alapján ki is adja.

Dr Bucico polgármester: Be kell innunk, hogy a határozat hibás volt, megkezdjük a revízió alá is vettük.

Czillér Imre nagyáruháza

Perzsa szőnyegek, függöny, paplanok, rövidárúk, szabóeszközök nagy választékban.

értesíti a n. é. vevőközönséget, hogy szövevény posztóujdonosságai, costüm, kabát és öltönyek megérkeztek. „Schroll”, Schiffonok, rumburgi vászok, ág- és asztalneműek gyári lerakata. Tetra baby-könyvek. Eladás nagyban és kicsinyben!

Dr Soós: A tanács intézkedett, hogy az előjáróság akadályozza meg az építkezést és a benzin leraktározását addig, míg a cég a telepengedélyt megkapja és szükség esetén karhatalmat is vegyen igénybe. Minthogy az előjáróságnak karhatalom nem áll rendelkezésére, megkereste az államrendőrséget, ellenőrizze, hogy raktároztak-e be benzint és ha igen, eltávolításáról gondoskodják. Erre feihivta az illető céget is.

Az előjáróság határozatát megfelelőbbre Sándor Mihály háztulajdonos és hivatkozott arra, hogy iparigazolványa és építési engedélye van a tanácstól, azonkívül a Monitorul Oficialban megjelent egészségügyi rendelet értelmében joga van az építkezésre, de különben se gondolják őt olyan bolondnak, hogy veszélyes benzinraktárt építsen, amikor ő is ott lakik a családjával együtt. Dr Soós szerint tény az, hogy bár a revíziós tanácsi határozat még júniusban kelt, az ellenőrzés valamely közeg hibájából még mindig nem történt meg. Javasolja, utasítsa a tanács az előjáróságot és rendőrséget, hogy hajtsák végre a tanács véghatározatát, akadályozzák meg a benzin leraktározását addig, míg a cég a szükséges engedélyeket meg nem szerzi.

Dr Bucico: A tanács azt is elrendelte, hogy az előjáróság a város más részén levő benzinraktárakat is vegye revízió alá.

Köszeghy főmérnök szerint a Leonida raktára nem veszélyes, sokkal veszélyesebbek az egyes üzletekben és pincékben levő szeszes és benzines hordók.

Dr Mangra főügyész szerint óvatossá kell lenni. Az ipartörvény még életben van, ahhoz ragaszkodni kell. Jobb preventív intézkedéseket tenni, mint meglepetésekben részesülni.

A tanács elfogadta dr Soós javaslatát azzal, hogy a város más részén levő benzinraktárakat is revízió alá veszik.

A villamos áramdíj emelése.

Dr Soós István referált ezután a villamosmü igazgatóságának legutóbbi üléséről, melyen Bazilli Mihály igazgató arra való tekintettel, hogy a szénárak és a munkabérek rohamosan emelkednek, 20 százalékos emelés engedélyezését kérte november elsejétől. A városi tisztviselők áramdíját nem emelik. Az igazgatóság megszavazta az emelést. Dr Soós javasolta, hogy a tanács is engedélyezze az emelést és terjessze fel jóváhagyás végett a prefektushoz.

Dr Vostinár János főjegyző nem járul az emeléshez.

Dr Soós: Az emelés szükséges a villamosmü üzemének biztosítása szempontjából.

Köszeghy főmérnök: Az üzem bevételei nem fedik a folyó üzemiadásokat.

Dr Vostinár: Minthogy a villamosmünek az elmúlt évben többmillió nyeresége volt, javasolja, várjanak még az emeléssel.

A tanács dr Vostinár ellenében egyhangú szavazással elfogadta a 20 százalékos emelést november elsejétől.

BLUM HARISNYÁI A LEGJOBBAK!

* Courths-Mahler legszebb regényei kaphatók a Központi Ujságirodában.

Női, leányka és gyermek háziruhákat Baba-kelengyéket

izlésesen és jutányos árban készít

D. KATZ ELLA
Str. Baross 7., I. emelet.

A bukorványi gyilkosság tettesei a törvényszék előtt.

A királyi törvényszék büntető tanácsa dr Szöllösy Gyula táblabíró elnöklésével tegnap délelőtt kezdte meg Vuskán Tódor, a bukorványi görög keleti pap még el nem ítélt gyilkosai bűnügyének tárgyalását.

A vádlottak padján ülő cigánylegények csak részesei voltak a gyilkosságnak és inkább más bűnesetek miatt — végig rabolták a szomszédos járásokat — vonhatók felelősségre. Am a lelkész meggyilkolása és az apróbb nagyobb rablások és lopások között szoros összefüggés van. A vizsgálat során kiderült, hogy egy jólszervezett banda működött Belényes környékén, melynek tagjai éveken át fosztogatták a községek békés lakosságát, míg Vuskán tisztelendő meggyilkolása véget nem vetett garázdálkodásuknak. A gyilkosságot is ennek a bandának a tagjai követték el, ha nem is mind, de a kilenc vádlott közül háromnak a lelkére hullott a pap ártatlan vére.

Érdekes különben, hogy Vuskán Tódor gyilkosai közül hármat már elítélt a törvényszék. Tíz-tizenöt évi fegyházra kaptak és büntetésüket Nagyenyeden töltik. Ezek hárman, mint tanúk szerepelnek az új tárgyaláson.

A rablósözövetkezet most elfogott tagjai között hárman voltak, akik résztvettek a gyilkosságban: Varga Demeter, Varga Mihály és Varga Sándor, akit tolvaj nyelven Bibolnak neveznek. Három közül kettő az ügyészség fogházából megszökött, úgy, hogy csak Varga Demeter van jelen a tárgyaláson. A banda többi tagjai, Kanalas Flora, Varga György, Bogdan György, Gáuris Flora, Balog Miklós és Dona Mária lopásokban és rablásokban bűnösök.

A gyilkosságban való részvétellel vádolt Varga Demetert hallgatta ki elsőnek dr Szöllösy Gyula elnök. A fiatal, 22 éves cigány fiú a rováására írt rablásokat és lopásokat tagadja, csak azt ismeri be, hogy jelen volt a pap meggyilkolásánál, azonban nem vett benne részt. Elmondja, hogy a gyilkosság előtti este egyedül indult el hazulról és utközben találkozott Varga Sándorral, Varga Mihállyal és még három cigánnyal. Behívták a korcsmába és itatták. Bibol Varga Sándor ott adta elő tervét, ő azonban nem akart belemenni. Ekkor kétszer pofon ütötte Bibol. Fél a két embertől és elment velük. A pap ablakát Bibol zörgette meg, majd Bibol és Varga Mihály bementek. Hogy miről beszéltek nem tudja. Mikor ő bement, már raboltak. Neki a ruhaféléket kellett összeszedni. A papnak akkor semmi bántódása nem esett. Aztán elindultak és utközben öten visszafordultak. Egy hét múlva került vissza Bukorványba és akkor hallotta, hogy Vuskán Tódor megölték. O azonban nem vett részt a gyilkosságban.

A tegnapi nap folyamán a tolvajbanda tagjai közül Kanalas Floreát, Varga Györgyöt, Bogdan Györgyöt és Gáuris Floreát hallgatták ki. A nagy bűnügy főtárgyalására 30 tanut idézett meg a törvényszék, úgy hogy ítélet csak péntekre várható.

* A legkényesebb igényeket is kielégíti Rimanóczy-utcán a Royal mellett Kertész Reclam üzletének női- és férfiruha, kosztüm és kabát-szövet, selyem és bőlésáru ujdonságai.

Külföldi tanulmányutamról hazaérkezve, előnyösen ismert női szabó műhelyemet ismét megnyitottam, hol az összes női ruházat legizlésesebben és jutányosan készíttetnek.

Szíves pártfogást kér
HARTMANN ANDOR
Str. Nic. Jorga (Zöldfa-u. 6.)

HIREK

* Budapestre utazók figyelmébe! A városi menetjegyiroda hivatalosan közli, hogy úgy Nagyváradtól, mint a határtól közvetlen jegyeket ad ki Budapestre, ugyszintén a külföld minden állomására.

* A felsőbányai művészek tárlata ma este zárul be.

* A tanács a Principele Mircea egyesületnek ajándékozta a szabadkőművespáholyt. A városi tanács tegnapi ülésén dr Feder Ottó népjóléti tanácsos előterjesztette a Principele Mircea anya- és csecsemővédő egyesület beadványát, melyben az egyesület céljaira helyiséget kérnek. A tanács dr Feder javaslatára a szabadkőművespáholyt adta örök tulajdonba az egyesületnek, azzal, hogy Kara Mihálynak onnan a király-szobor elkészítése után rögtön ki kell költöznie.

* A tanács képet vett Ullrich festőművésztől. A városi tanács 1500 leuért megvette Ullrich Viktor Géza festőművész egyik remek festményét. A kép Avram Jancu szülőházát ábrázolja.

* Hamis illetőségi bizonyítványok. A nagyvárad rendőrségen rájöttek, hogy több utlevélhez hamis illetőségi bizonyítványt csatoltak a kérvényezőkhöz. A nyomozás megindult, egy letartóztatás már történt és további letartóztatások is várhatók.

* Házasság. Fuchs Nelly és Molnár Rezső Sátoraljaúj helyen házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Letárazzák a város vagyonát. A városi tanács, a prefektus utasítására, már egy régebbi határozatával megbízta a műszaki hivatalt, hogy a város vagyonát foglalta leltárba. A tegnapi tanácsülésen Köszeghy József főmérnök előadta, hogy erre a célra nem áll elegendő munkaerő rendelkezésére és javasolta, hogy szakembert vegyen fel a város a leltár elkészítésére. A tanács megállapította azt, hogy a leltár elkészítéséhez nem feltétlen szükséges műszaki ember és úgy határozott, hogy az egyes ügyosztályok maguk készítik el a saját leltárukat, amit a bizottság elnöke ellenőriz.

* Eljegyzés. Ungerleider Lallát (Debrecen) eljegyezte Blau Géza (Budapest).

* Dr Hevesi Béla belgyógyász, a vérbetegség szakorvosa, rendelőjét Piata Unirii (Szent László-té) 16. sz. alá helyezte át.

* Makkabea—Egyetértés bajnoki mérkőzés lesz vasárnap délután 4 órakor, előzőleg 2 órakor SzSE—Bihorul bajnoki.

* Zsufolt házak a Bonbonniereben. Nagy Endrén, a kiváló konferanszién kívül Fodor, a boszorkányos táncos, Marossy Lucy, a kiváló előadónő, a Piritty duett, Dimara, a legjobb román humorista, Fekete Lili klasszikus táncosnő, Jossy-trió, valamint a sokoldalú Szemere, aki már a közönség kedvence és a szimpatikus Papir egyenként olyan sikert aratnak, hogy a sok ujjazásnak se vége, se hossza. Előadás után a „Bar”-ban parkett műsor.

Üzleti könyvek rendkívül olcsó

áron. Főkönyv, Folyószámlakönyv, Pénztárkönyv, Pénztárnapló, kopirkönyv, Strazza minden nagyságban és vonalozásban. Finom békeidei papíron, erős vászonkötésben, bősárokkel.

Központi Ujságiroda
Oradea-Mare, Rákóczi-ut 1

Kereskedők figyelmébe! Megnyílt az ujonnan berendezett

„TEXTILIMPORT”

angro áruház Oradea-Mare Str. Nicolae Jorga 6. (Zöldfa-utca)

Óriási választék érkezett Hosenzeugok, vásznak, frenchok,

Molinok, férfi szövetek stb.

* A Bódis-féle órásüzlet félbenmaradt kilakoltatása. A Bazár-épületben levő Bódis féle órásüzlet helyiségét a lakáshivatal Bucurencu volt főhadnagyának utalta ki, aki ott ügynökségi irodát akart létesíteni. A kiutalást a törvényszék is jóváhagyta. Tegnap délelőtt egy rendőrtisztviselő jelent meg az üzletben és mivel Bódis nem volt hajlandó átadni az üzletet, megkezdte a kilakoltatást. Mindent leltárba vettek, délután azonban Catana rendőrprefektus szombatig haladékot adott és így a kilakoltatás félbenmaradt.

* A sphinx címen legközelebb világhíres amerikai, angol, francia, német, zsidó és román költők reprezentáns művei jelennek meg Gara Ákos, a kiváló költő műfordításában, a kolozsvári Katz Testvérek grafikai műintézetének kiadásában. A karácsonyi könyvpiacra irodalmi eseményt jelentő műfordítások Walt Whitman, Oscar Wilde, Charles Baudelaire, Paul Verlaine, Goethe, Heine, Rainer Maria Rilke, Stefan George, Donath Adolf, Eminescu, Alexandri és Octavian Goga legszebb költeményeit először mutatják be az erdélyi olvasó közönségnek magyar nyelven. A címlapot Pap Domokos festőművész eredeti illusztrációja díszíti. A Sphinx kötetből száz számozott példány merített papíron, amatorkiadásban jelenik meg bibliofilek számára. A Sphinx előfizetési ára 30 lei, számozott amateure példány ára 100 lei.

* Gyomorfájás, étvágyhiány, emésztészavarok, melyek gyakran csakis a belek renyheségének következményei, a Ferenc József keserűviz használatára folytán rövidesen elmúlnak.

* Kabát, costum, öltöny és ruhaszövet bevásárlásainál nézze meg a Körösparti Áruház szövetmegéneke választékát, melyhez hasonló csak fővárosi nagy áruházak nyújthatnak, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* A férfi-szabó iparosokat értesitem, hogy az őszi évadra raktáramat BÉLÉSÁRUKBAN dusan felszereltem, melyeket meglepő olcsó Engross árakban árusítok. SZEKELY posztó- és bélésáruház Avram J. utca 5. szám.

* Versenyhírek. Diana-sósborszesz minden vonalon győzött.

* A Tükör, Tóth Sándor országosan ismert hetilapja állandóan nagyváradi érdekes, sűrű cikkekkel jelenik meg. Politikai, társadalmi irányú cikkein friss és érdekes riportain kívül különösen figyelmet érdekel Közgazdaság rovata. A Tükör mindenkit érdekel s ne feledje el minden hétfőn megvenni a Központi Ujságiroda árusítójánál. Ára 2 leu.

* A Mircsa egyesület ünnepélyére adakot tak: Temesvári sörgyár 2 hordó, 100 üveg sör, Dreher-Haggenmacher 4 hordó sör, Pezsgők: Royal 10 üveg, Elite 5 üveg, Palace 5 üveg, Lydó 2 üveg, Ulpia 3 üveg, Bor: Czipóth 10 üveg bort, Vadász 10 üveg leányka, Tempelean 25 liter, gör. kalh. püspökség 8 liter, Zigre M. 10 liter, Reismann M. 5 liter, Coroi 4 üveg, Bazili 12 üveg, dr. Feder gyűjtése 15 üveg, Rein (Elite) 10 üveg, „Erzsébet kenyérgyár” 50 kg. kenyér, 25 kg. nullás liszt, Gantz H. 20 kg. kenyér, Mester Mihályné 5 kg. kenyér, Molnár Imréné és Stupar Traianné 350 drb tepertős pogácsa, Molnár Imre és Stupar Traián egy darab élő borjut gulyásnak, Merza Sándorné, Molnárné, Zigre Miklósné gyümölcsöt, Rein (Elite) 50 drb sendvich, Vály 8 láda szódavíz.

NE ÜLJÖN A VASUTRA,

míg ingyen meg nem szerezte vasúti balesetre szóló biztosítását oly módon, hogy a „Nagyváradi Napló”-ra előfizet, mely halál esetére 100.000—, rokkantság esetére 50.000 leire biztosítja minden előfizetőjét. — Önmagának és családjának tartozik azzal, hogy

ne utazzon el, — amíg biztosítva nincs!

* Rimanóczy-utcán a Royal mellett, Kertész Reclan üzletében megbízható, jó minőségű vásznak, schiffonok, damaszt árak olcsóbban szerezhetők be, mint bárhol.

* Berlitz Angol, Francia, Német, Spanyol nyelvtan kapható a Központi Ujságirodában.

* Revue des Modes francia divatlap ára 30 lei a Központi Ujságirodában.

* Olvasóinknak a legösszintébben ajánljuk, hogy RAGLAN télikabát és öltöny-szövet szükségletét SZEKELY posztóáruházában, Avram J. utca 5. szám alatt szerezze be, mely cég kelméi megbízható minőségűek és szolid olcsó árak közönségének.

* A „Die Dame” októberi száma a „Rekord” 10-es száma és a „Legujabb Divat” 9-es száma megérkezett és kapható a Központi Ujságirodában.

* Brassói Kozák Dávid és fia, Európa legjobb, leghíresebb cigányprimásai a mai naptól kezdve a Palace-kávéházban elsőrangú zenekarukkal hangversenyeznek.

* Meglepetést kelt az a nagymennyiségű női divat és vászonáru, mely a Körösparti áruházba érkezett, melyeket feltűnést keltő olcsó árakon bocsát eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Ne féljen az időjárás változásaitól Hüléstől, huruttól megóvja testét, ha állandóan Brázay-sósborszeszt használ. Mindenütt kapható.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök: Négy frakk, A) bérlet 19. sz.
Péntek: Négy frakk, B) bérlet 20. sz.
Szombat délután: Szidike, mérsékelt helyárral.
Szombat este: Hoffmann meséi, bérleten kívül.
Vasárnap délután: Kis kadet, mérsékelt helyárral.
Vasárnap este: Asszonyok bolondjai, bérleten kívül.
Hétfő: Hoffmann meséi, A) bérlet 21. sz.

(*) A Négy frakk. Ma este lesz a bemutatóelőadása Lakatos László igen érdekes vígjátékának, a „Négy frakk”-nak, melynek főszerepeit Benes, Jósika, Huzella, Tóth Elek, Harsányi, Misoga, Galambos, Sor és Balasa játsszák. A „Négy frakk” ma, csütörtökön A) bérletben, pénteken B) bérletben kerül színre.

(*) Szombati előadások. Szombaton délután a „Szidike”, e kedves énekes bohózat lesz a színház műsorán Zilahy Irénnel a címszerepben, a többi szerepeket a társulat legjobb erői játsszák. Este Offenbach örökbecsű operája, a „Hoffmann meséi” kerül színre hosszabb pihentetés után. A főszerepeket Baranyay, Baksa, Gavora, Pogány, Tihanyi, Márkus, Békési, Madas, Harsányi, Kozma és Balasa játsszák. Az opera rendezését Hetényi főrendező végzi, a zenekart Váradi karnagy vezényli. A „Hoffmann meséi” hétfőn A) bérletben lesz a színház műsorán.

(*) Vasárnapi előadások. Vasárnap délután Farkas Imre operettje, a Kis kadet kerül színre mérsékelt helyárral új kiosztásban. A kis kadet operett főszerepeit Kozma Hugó, Biczo, Zilahy, Gálfi, Hetényi, Madas, Misoga, Vigh, Galambos és Balassa játsszák. Este bérleten kívül az Asszonyok bolondjai, nagyszerű táncos operett kerül előadásra a bemutató szereplőivel.

(*) Kiss Gyula fellépése. Néhány heti betegség után a jövő héten lép fel Kiss Gyula és egyik legtekélyesebb alakítását fogja bemutatni a nagyszerű Hazajáró lélek című színműben, mely bérleten kívüli előadásban fog színre kerülni.

(*) „Sumurun” — Dorian-filmszínház. Ma ismét egy hűtlen sláger kerül a Dorian-filmszínházban színre. Lubitsch Ernőnek, a „Boleyn Anna” és „Faraó hitvese” rendezőjének egyik leghatalmasabb műve: a „Sumurun”. A legbeérkezettebb filmek arka játsszák a főszerepeket. A szépséges Pola Negri, a bájos Harry Liedtke és az utólrhetetlen játéku Paul Wegener művészetük legjavát adják ebben a grandiozus filmben. A bűbajos keleti történet csütörtökön és pénteken látható a Dorian filmszínházban.

(*) Az Apolló-moziban ma, csütörtökön a „Házasság bilincsei” társadalmi dráma felvonásban. — Ezt megelőzi a „Szerelmeink” 2 felvonásos kacagtató vígjáték. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Közgazdaság

Tőzsdei jelentések

Zürich okt. 10. Zárlat: Berlin 00000003, Amsterdam 21975, Newyork 558—, London 2542, Páris 3130—, Milánó 2550, Prága 1680, Budapest 305—, Bukarest 260, Belgrád 655, Varsó 0005—, Bécs 00078³/₄, bélyegzett —.

Bukarest, október 10. Zárlat. Devizák: Páris 12:88—, London 977, Newyork 216—, Róma 978, Zürich 38:60, Prága 642, Wien 30:80, Budapest 110.

Valuták: Márka 20, angol font 99, francia frank 1290, svájci frank 39—, lira 98, dinár 240, dollár 220, osztrák 31¹/₂, magyar 7 szokol 63.

Budapest, október 10. (Zárlat.) London 88—92—400, Berlin 6—8, Milánó 805—94—, Prága 1190—1256, Belgrád 230—244, Newyork 19300—20400. A többi kurzus változatlan.

Budapest, október 10. A keddi értékpapíri üzleti magánforgalomban csak a késő délutáni órákban mutatkozott érdeklődés, azonban az egész nap folyamán csak igen csekély forgalomról lehet szó. Eleinte az arbitrárium értékek gyengék voltak és a jobb bécsi értékek hírére sem igen változtak. Egyedül helyi értékekben kezdettől fogva csak kereslet volt. Délután mind nagyobb számban jelentkeztek vevők és estefelé általában az irányzat az egész vonalon megszilárdult. Tájékoztató árfolyamok: Szén 2825000, Salgótarján 620000, Magyar hitel 718000, Osztr. hitel 152000, Római 150000, Ingatlanbank 425000, Geopost 1600000, Mezőhegyesi 380000, Déli váltó 135000, Lészámítoló bank 120000, Östermóni 260000, Égisz 60000, Lichtig 18500, Viktória malmok 405000. Számos részvényt kereskedő magasabb árfolyamokon, így Budapesti gáz, malmot, Gummit, Kartont, Goldbergert, László párt, Ganz-Danubiust, Mágot, Novát, és más társaságokat, azonban megfelelő áru nélkül ezekben kötés nem volt.

A tőzsdén nem jegyzett részvények árfolyama: Magyar—Amerikai (rég.) 13000, Uj amerikai 10500, Délkeleti bizt. 18000, Just izzó 2000, Foresta 32000, Nógrádhevesi 13000, Építőiparbank 6500, Bánfalvai szén 12000.

Az árutőzsdén különösen alakult a búza. A malmok eleinte teljesen tartózkodóan viselkedtek. A kínálat gyenge volt és a kereslet melyes forgalom csak az üzlet végén fejlődött. A búza szilárd irányzatát megtartva, sőt valamivel drágult is, míg a rozs elhárult, golyva, lanyha volt. Az árpa, zab és a tengeri igen kis üzletben ártartó maradt. Összességében a nulláslistát ánté deklódik, azonban a malmok fele nelt listárai dacára a kötés egy-két tételnél árváltozás nem mutatkozik. A korpa hasonlóan alig változott. Fehérkorpa változatlanul 17 és fél. Magvak üzlettelenségre. Állomásokon lucernát 50—52 és 10 és 48—50 között vásárolnak. Hivatalos jegyzések: búza úszavidéki 76 kg. 101—102, 79 kg. 10250—10300, fejmegyei és pestvidéki 76 kg. 100—101, 79 kg. 102—102 és 100 és 655—665, árpa, köles, zab, tengeri rozs változatlan, korpa 395—405.

Ha hirdetni akar,

— forduljon a Központi Ujságirodához

Miért nem iszol Gottschlig-rumot?!

Arcodon ha sok a miteszer,
Kaiser-Borax
ez ellen biztos szer.

Egy operett története.

Regény a „Nagyvárad Napló“-nak.

Irta Zsoldos László.

162

Igy vala a még mézesheteiket élő Cibak házaspár ujonnan butorozott két szobás lakásában már kilenc gyerek a háznál, a mi kis Ollárék odakerültek. A kapzsi Gombai néni, a kinek a karmesterék csakugyan kifizették a félhavi fölmondási időt, kosárba csomagolva, nemsokára utánuk küldte a kishajójukat Máramarosra; nemkülönben a közönségtől is megkapta Matyi ura a kifizetett téli kabátot. Ez bizony kellett, mert ugyancsak kemény tél kerekedett. Irának is nagyon elkelt volna ebben a felüléki hidegben valami jó meleg bundácska, de ahogyan arra már nem telt. Az nagyon is drága lett volna. Így is kerek ötven korona került az a vékony kiváltáztott tessékassék téli felöltő, a mit a kiskirályjelölt Máramarosra érkezésük után erőnek erejével rádisputált mindjárt az első gázsiból a feleségére.

— Ez jó vattás, lelkecském, — forgatta a kezében ide-oda Tera előtt a kabátot — de, drágicám, ez milyen jó vattás! —
S nem is igen alkudozván, kifizette a kony rongyért az ötven koronát.

Szegény, jövődöbeli mamácska, a hogy utánonként végiglepegetett az urával az utcán, — Járni kell ilyenkor, babuskám, soha nem kell járni! — hát olyan volt benne, mintha valami furcsa, fekete bolyhos kényszerzubbonyban volna. Szűk volt neki a kabát borzító módon, különösen elül, úgy, hogy minden nap egészen a szélére kellett varrnia ott az alsó két gombot.

Dermesztő szél szántott végig a zörgős utcákon, a hogy lassan és méltóságon sétálgattak karonfogva a havas gyalogúton és a kis muzsikuské, a mikor már piszra csippte a fülét orrocskáját a hideg, olykor olykor szorosan odasimult egy percre az ajkához, miközben csöndesen, bájosan és mégis oly bánatosan, hogy a nagyüstökű karmesternek majd a szíve el nem facsartott tőle, picinyég nyujtott hangon sutogta:
— Jobb a nyár...

XLIX. FEJEZET.

Csengedi Mari két hétre György urfi elváltatása után csakugyan elutazott a szatmári Rahótvárra. Ez a Rahótvár tudónképpen vegyes ajku falu volt egy vadregényes völgyben s fölötté a fenyőfüves gyöngyben állt magányosan, mint a máramarosi havasoknak valami megkövesedett dombora, sötét abakszemeivel komoran tekintve végig a tájon, az ősi Rahóthy-kastély. Az idegbajos primadonna, Tamás urral a házasságából, még jól emlékezett erre a gyerekes örömmel készült a régi, most mégis olyan új otthonba, a hoi egyre megleli, a mit, úgy érezte, már a szatmáriumnan sem képes megtalálni a csendet. Máramarosi havasok fölséges csöndjét.
— Ott nem fog zavarni semmi, édes

doktorkám, — bucsuzkodott a kezelő orvosától és majd meglátta, hogy féleztendő mulva olyan egészséges leszek, akár a makk.
Nem is csalódott. A vadregényes kastély csöndje s a gyönyörű vidék remek, tiszta levegője már néhány hét alatt meglepően jót tett az idegrendszerének. A szép asszony valósággal úgy kezdte érezni magát, mintha ujjászületnék s a kedélye annyira megjavult, hogy egy decemberi napon azt mondta a fiának, aki, ha ágyba nem kényszerítette a betegség, majdnem mindig ott lebzelt körülötte:

— Nézd, édes György. Én, hál Istennek már sokkal jobban érzem magamat. Szeretnék kicsit szórakozni. Nincs itt a környéken senki, a kit meg lehetne hívunk?

György urfi, — piros rózsza égett az arcán — összevonta a szemöldökét:

— De van, anyám. Várj csak, — és köhintett — meghívjuk az öreg Smoleckyt. Itt van, szép kuriája lent a faluban.

— Smolecky? Ki az?

— Nyugalmaszt ezredes. Agglegény, de még nem is olyan nagyon öreg. Csak eltörte a lábát, azért kellett nyugalomba vonulnia.

(Folyt. köv.)

SIKERÜLT

egy neves magnás különleges perzsaszőnyeget bizományban megkapom, melyek pénzühiány folytán nagyon olcsón eladók.

Sternberg-nél

Piata Unirli (Kishidfő.)

Telefon 13-45.

Telefon 13-45.

Schidlof

angol, francia, német nyelvtan

legolcsóbb a Központi Ujság-és Jegyirodában.

Vásároljon a termelőnél

GYAPJUIPAR Rt. Str. Regele Ferdinand 13

A gyár összes termékeinek lerakata. Eladás szigorúan szabott gyári áron.

Telefon 16-63. Sürgőnycim: Fonal.

Meghívó.

A Falk Ármin és Társa mechanikai kefégyár Rt. közgyűlését 1923. évi október hó 20-ik napján, d. e. 11 órakor tartja meg a Magyar Általános Hitelbank helyiségeiben, amelyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgya:

1. Az igazgatóság évi jelentése, az 1922/23 évi mérleg előterjesztése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. Határozat a tiszta nyereség hovaforrása iránt.
 4. Igazgatóság és felügyelő-bizottsági tagok megválasztása.
- Azok a részvényesek, akik a közgyűlésen részt akarnak venni, kötelesek az alapszabályok 12. §-ában megjelölt helyen és módon részvényeiket letenni.

A mérleg a részvénytársaságunk irodahelyiségében megtekinthető és az alapszabályoknak megfelelően a Monitorul Oficialaba közzététetett.

A Falk Ármin és Társa mechanikai kefégyár Rt. igazgatósága.

„CARMEN“

hölgyfedrászat és manicur-terem
Piata Unirli (Szent László-tér) 5. sz.

Különféle hajmunkák készítése. Parókák megrendelésre vidékre is pontosan szállítanak. — Olcsó abbonálások!

BUTOROK

gyönyörű ebédli, topolya, teleháló és több masszív hálóberendezések állandóan raktáron a legjobb kivitelben, mélyen leszállított olcsó áron kaphatók

Veress Antal asztalos

Str. Matei Corvinul (Batthyány-utca) 4.

Sikkes

Modelkalapok

érkeztek

Kondor Dezsőné

kalapszalonzója Str. Episcopiei

Ciorogar (Uri utca) 15. szám.

Divatlap után bármilyen

façont készítek.

Iparvállalatok, mezőgazdák és kereskedők fehér sózott

szalonnát

2-4 táblásig I-a olvasztott disznósírt, füstölt, paprikás stráf szalonnát napi áron alul beszerezhetik

HERCZ IMRE cégnél Str. Vlahuta (Szt János-u.) 32. Telefon 4-38. Alapított 1911-ben.

Kalap és uridivat ujdonságok feltűnő olcsón SPLENDID-nél.

Férfi gyapju kalap	160	Lei-től
„ nyulszőr	260	„
„ kemény	250	„
„ Velour	400	„
Selyem nyakkendő	80	„
I-a fehér ing	260	„
1 tucat zsebkendő	156	„

TŐZSDEI HIRLAP

Az utódállamok nagy gazdasággpolitikai napilapja. Megjelenik Budapesten naponta délután 8-16 oldal terjedelemben az összes európai tőzsdék jelentéseivel. Devizakurzusok. Árupiac. Gazdasági hírek az utódállamokból. — Politika, színház, művészet, sportrovatok. Tökéletes hírszolgálat az egész világból. A legelterjedtebb magyar napilap. Minden hirdetés feltétlen és példátlan eredménnyel jár. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V.
Vilmos császár-u. 78

Erdélyi képviselő:
KÖZPONTI UJSÁGIRODA NAGYVÁRAD

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 2 lei, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei.

HÁZASSÁG

Fiatl csinos nő, kinek 2 szobás berendezett lakása van, férjhez menne 30 éven felüli intelligens férfihez. Leveleket „Sors-üldöző” jelígre a Központi Ujságirodába kér. 3844

Férjhez menne vidéki kereskedő leánya 50.000 lei készpénzzel és teljes berendezéssel és stáflinggal csakis biztos existenciájú úriemberhez. Levelet a kiadóba „Még otthon” címre kér. 4225

LEVELEZÉS.

Ismeretség hiányában ezuton keresek egy olyan jól szituált úriembert pártfogóul, aki színésznői pályámon elősegítene. 20 éves szépnek mondott színésznőnek vagyok. Levelet „Göröngyös pálya” címre kérek a kiadóba.

„Müvelt paraszt” jelígre levél van a kiadóban. 5841

Adás-Vétel

Keresek megvételre üzletbe való jókarban levő kávédarálót. Cim a kiadóhivatalban.

Ferfiruhák jókarban középtemre eladók. — Cim a kiadóban.

Nagy pince bornak v. raktárnak kiadó. Parcul Bunytay (Bunytay-liget) 10 sz. 3507

Keresek megvételre fekete salsint bármilyen alakban. Cim a kiadóhivatalban. 4227

Keresek kisebb magánházat megvételre, beköltözhető lakással. Cimet a kiadóba kérek „Föld birtokos” jelígre. 4226

Bélyeggyűjtők figyelmébe! Külföldi bélyegek nagy választékban, valamint bélyeg-csomagolók kaphatók a Központi Ujságirodában.

KÜLÖNFÉLE

Közeli vidékre egy szabósegéd keresetlik. — Cim „Bekabolt” Zöldfa-utca. 5841

Butorozott szobát keresek külön bejáratú, lehetőleg közponiban. Cimet „Gyárigazgató” címre kérek a kiadóba dupla borítékban.

Elcserelném a Réten levő 2 szobás, konyhás lakosomat ugyanolyannal a város belső részén. Cimet a kiadóba kérek.

Német gazdasszony, ki főzni, varni tud, állást keres. — Megkereséseket A. B. jelíggel a kiadó továbbítja.

Elvesztett a Str. Gojdu (Beöthy) utcán egy szegény himzőnő a más tulajdonát képező diványpárnát, aminek értékét csekély keresetéből nem tudja visszafizetni. Kéri a becsületes megtalálót, jutassa el a Központi Ujságirodába.

○○○○○○○○○○

Réti Margit

Himző és előnyomdáját Zöldfa-utca 5.

(Leitner-ház) II em. 1. ajtó alatt folytatja.

A legszebb és legújabb minálk előnyomását, továbbá legújabb ráncosfüggöny, abrosz és díszpárnák montirozását igen olcsón vállalja.

○○○○○○○○○○

Legolcsóbban és leggyorsabban

vizumoztat

a Központi Ujságiroda. Telef. 1074

○○○○○○○○○○

Uj szücsüzlet!

MASITS

Szent János-u. 2. Lőrincz mellett.

Boák, Persianer, szilskin hosszú és sportkabátok állandóan nagy választékban raktáron. Mérték utáni rendelések, javítások és átalakítások jutányosan vállaltatnak.

Valódi perzsa függöny, egy szárny eladó olcsó áron. Cim a kiadóban.

Szanatóriumokba szerzett gyakorlattal ajánlózik kitűnő masszírozónő kórházhoz.

Ujságárusításra megbízható, ügyes asszonyokat keresünk. Cim a Központi Ujságirodában

Favágást

villanyos körfűrészszel m³ ként 26-30 leiért aprózva és berakva vállalk. Tüzifa méterenként és aprózva megrendelhető

Ardeal

Str. Episc. Ciorogariu (v. Uri u) 8 Telefon 203

Remélem tudja má, hogy leggyorsabban intézi el

utlevél ügyeit és VIZUMÁT

Kolozsváron, Braşóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA futáirodája Palace (volt Panonia kávéház).

PERZSA-szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsertakarók, függönyök, hálósobák nagy választékban. Wertheimkasszák minden nagyságban, le szállított árak mellett!

Beck és Benjámín

Str. Cogalniceanu (Várady Zs.-u.) 11. TELEFON 17-03.

Szövet

különlegességeink elismert legjobbak és a legolcsóbbak. — Dús választék!!!!

NAVAS és GRÜNFELD posztókereskedők str. Josif Vulcan 4.

* Ha angolul akar tanulni, vegyen Schidlof nyelvtant a Központi Ujságirodában

Vetőrozs

prima vagontételben 1000 kl.-ig kicsinyben is kapható

Neumann Károly terményirodájában Parcul Traian No. 1.

Az „Építési és Telekadásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézeti helyiség: Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értékesítési idő: d. u. 4-6-ig

Ingatlanok eladását elvállaljuk, ingatlanok adás-vételét közvetítjük. Házak kezelését elvállaljuk. 24 szálalakra elvállaljuk magánpénzek kihelyezését. — Kölcsönöket jelzálogi bekebelezésre, kézzzálogra megszerzünk.

Eladó ingatlanok:

Szacsvay-utcán ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. — Kereszt-u. 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. — Kertész-utca 12-a több lakással, kerttel. — Széles-utca 1. szám. A régi vashiddal szemben, előnyös vételi feltételek. — Helitai-utca 6. sz. több lakással. — Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. — Velencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségnek, ipartelepek nagyon alkalmas. Kolozsvári-utcán bérház fűszerüzlettel, modern lakásokkal. Lukács György-utca 42. sz. ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. — Kálvária-utcán gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. félmeletes épület több lakással. — Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab 1 szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár egyharmad része rajta maradhat. — Kálvária-utca 54. sz. 5 lakással, nagy

telekkel. — Szállodana, vállalatnak alkalmas, 16 szoba és melléképületeiből és egy önálló lakásból álló kettős épület gyönyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. Lipót-utca 1. alatti ház Alsó Nilgésztelep 100-ház, 8 lakással eladó. Str. Ciorogariu 8 darab 1 szobás lakással, műhely. — Körösoldali Török-zugban Ötvös hály-féle szőlő. — Ip-telep. 1/2 emeletes tágnagy műhellyel, muak házakkal, 2 hold kiterjedésben. — Templom-utca 19. alatti ház 5 lakással, istállóval. Str. Alexandr bérház üzlettel, több lakással. — Váradszőlő 1 hold beltelekkel bíró kőház, elfoglalható lakással, istállóval eladó. Kálmagyar-utca 27. átadó lakással. — Dob 2 hold szőlő, 5 hold en 5 hold föld, 2 ház 220. leírt eladó. — Fugyi-sárhelyen 3 hold szőlő eladó. — Tenkei járási évek óta fennálló, kité fűszer- és vasüzlet, látlan italmérés, kávéfaraktár lakással átadó. Teleki-utca 9. alatti házban tágas pince, raktárhelyiség bérbeadásra. Ujvároson 2 utcára ró emeletes bér-palota, új, szép modern lakással. Nagyszalontán 1 hold nagy telek, úri szép lakással, iroda helyiségek, színekkel, bármely ipartelepek alkalmas. Kálvária lakások, újvároson 2 szoba, konyha. Nilgésztelepen 1 szoba, konyha (35000 lei kamattal) kölcsön ellenében, fizetés nélkül. Ezen sok ház eladó. Előzáró üzletét, kihézendő pénzt jele be intézetünkél.

Szőlősgazdák figyelmébe! Kiprészelt szőlőtörkölyt legmagasabb napi áron beváltunk Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 74 sz. alatt.

Gyártmányaink eladására keresünk Nagyvárad és környéke részére jól bevezetett

helyi ügynököket!

Ajánlatok:

Agyag és vegyipar rt. Satu-Mare címre küldendők.

Fehérnemű tisztítók, szállodai vegytisztító intézetek!

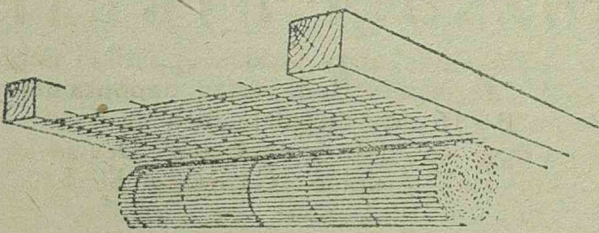
2 darab újszerű állapotban levő vasalógutányos árnban eladó. Cim „Rador-Pulcitate” Arad, Str. V. Alexandri 1.

Uj szücsüzlet.

Bodnár Lajos

Zöldfa-passage.

Legjutányosabb készítése mindenmü szücs munkálatoknak.

A BACULA-MENNYEZET

hasonló jó minőségben sokkal olcsóbb, mint a nádazott mennyezet.

Lloyd 1541

Bacula-mű Ganzert & May BRASSÓ Bolonya, Jancsi-sor 3. Tel. 3-66

ÁLLANDÓ RAKTÁR:

ARAD: Merle Géza okl. mérnök Strada Eminescu No. 40 KOLOZSVÁRT: Szénássy József cégnél Monostori-út 8. sz. Telefonszám 348. TEMESVÁRT: Polgár A. és társa rt. cégnél Bulevardul Carol I. Telefonszám 77.

Málnási Mária Forrás

Természetes alkalikus sós gyógyvíz. A legjobb nyálkaoldó gyógyszer!!!! Gyomorégést azonnal megszüntet. Mindenütt kapható. Kútkezelőség Brassó.

Lloyd 1552